

Pla Docent

1. Dades descriptives de l'assignatura

- **Nom de l'assignatura:** Dret Penal (Classificació dels delictes)
- **Curs Acadèmic:** 2012-2013 **Curs:** tercer **Trimestre:** primer
- **Titulació / Estudis:** Criminologia i Polítiques Públiques de Prevenció
- **Codi assignatura:** 22497
- **Nombre de crèdits ECTS:** 6 **Hores dedicació estudiant:** 150
- **Llengua o llengües de docència:** Magistrals (castellà); seminaris (castellà i català)
- **Professorat:** David Velázquez Vioque i Ana Laura Gómez

2. Presentació de l'assignatura

L'assignatura "Dret Penal (Classificació dels delictes)" té per objectiu aconseguir un coneixement dels delictes regulats al Codi Penal des de la vessant de la realitat i la seva aplicació judicial, amb l'estudi de la intervenció dels principals operadors jurídics.

Es tracta d'analitzar tots els aspectes implicats en el procés, tant des de el punt de vista del Jutge com de la Fiscalia, Policia, pèrits... amb la finalitat de conèixer les característiques dels principals delictes del CP i identificar-los a la pràctica. Al mateix temps es dona resposta a la comprensió de la tasca que els criminòlegs poden realitzar dins del sistema de justícia penal en relació amb els diversos delictes actualment existents.

L'assignatura s'organitza en classes magistrals bidireccionals, i seminaris de discussió. Com a recomanacions generals per superar l'assignatura, cal destacar realitzar les lectures recomanades; assistir a les classes magistrals; participar als seminaris i presentar tres treballs individuals.

3. Competències a assolir en l'assignatura

Competències generals	Competències específiques
Instrumentals 1. Capacitat per utilitzar els recursos bibliogràfics i les TIC que ofereix la universitat. 2. Capacitat per citar correctament bibliografia i altres fonts de informació. 3. Coneixements bàsics de la professió. Interpersonals 4. Expressar-se oralment en públic. 5. Ser capaç d'expressar-se per escrit amb correcció i eficàcia. 6. Capacitat de direcció i de treball en equip. Sistèmiques	1. Capacitat per identificar els delictes tipificats al Codi Penal i elaborar arguments de Dret Penal i Política Criminal. 2. Ser capaç de comprendre el funcionament bàsic del sistema penal des de el punt de vista de la realitat. 3. Capacitat d'aplicar els coneixements criminològics adquirits al funcionament de les Institucions públiques i privades del sector: Policia, Jutges, Fiscalia, Pèrits.

7.Capacitat per aplicar els coneixements teòrics a situacions i problemes reals. 8.Capacitat per aprendre 9. Preocupació per la qualitat.	
--	--

4. Continguts

- **Bloc de contingut 1. EL SISTEMA DE PROTECCIÓ JURÍDICOPENAL DE LA VIDA HUMANA**
 - 1. Homicidi i assassinat.
 - 2. Consideració de l'avortament.
- **Bloc de contingut 2. LA PROTECCIÓ DE LA SALUT: LESIONS**
 - 1. Tipus bàsic.
 - 2. Subtipus agreujants i atenuants.
 - 3. Violència masclista.
 - 4. Aplicació judicial.
- **Bloc de contingut 3. EL SISTEMA DE PROTECCIÓ DE LA LLIBERTAT I DE LA LLIBERTAT SEXUAL**
 - 1. Delictes contra la llibertat.
 - 2. Delictes contra la llibertat sexual.
- **Bloc de contingut 4. EL SISTEMA DE PROTECCIÓ PENAL DEL PATRIMONI**
 - 1. Furt i robatori.
 - 2. Estafa i apropiació indeguda.
 - 3. Extorsió. Usurpació. Insolvència punible. Danys. Receptació i blanqueig de capitals.
- **Bloc de contingut 5. DELICTES CONTRA BÉNS JURÍDICS COL·LECTIUS**
 - 1. Delictes relatius al medi ambient.
 - 2. Delictes contra la seguretat col·lectiva: tràfic de drogues i seguretat vial.
 - 3. Falsedats. Delictes contra l'administració pública.
 - 4. Delictes contra l'administració de Justícia.
 - 5. Delictes contra l'ordre públic: atemptats, desordres públics, terrorisme.

5. Avaluació

L'avaluació de l'assignatura es fonamentarà en el treball realitzat per l'estudiant. Al llarg del curs, es seguirà un sistema d'avaluació continua, que consistirà en el següent:

- L'estudiant haurà de lliurar *tres treballs per escrit*, de forma individual i seguint les indicacions de professor. L'extensió de cada treball serà de dues pàgines. Els treballs es lliuraran en els seminaris del curs. Aquesta part de l'avaluació continua valdrà un **40%** de la nota final. Cada un dels treballs es puntuarà de 0 a 10, i els no presentats valdran 0 punts.
- L'estudiant haurà de fer un examen final, que valdrà el **60%** de la nota. Per poder presentar-se a l'examen és necessari que l'estudiant hagi obtingut un mínim de 5 punts de mitjana a l'avaluació continuada.

S'entén que un estudiant ha participat a les activitats d'aprenentatge i avaluació continuada durant el trimestre quan ha assistit a classe i ha realitzat els exercicis

corresponents a almenys el 50% dels seminaris i altres activitats a l'aula. D'altra banda, s'entén que un estudiant ha assistit a l'examen final quan el lliura. Només poden participar en el procés de recuperació aquells estudiants que han suspès el conjunt de l'assignatura, i no hi ha possibilitat de participar-hi per pujar nota si la inicialment obtinguda és igual o superior a 5.0.

La recuperació de l'avaluació continuada consistirà en la realització d'un treball sobre algunes de les matèries tractades a classe, amb una extensió mínima de 4 pàgines.

La recuperació de l'examen consistirà en un examen que es farà en un dels dos dissabtes habilitats al calendari acadèmic el segon trimestre (2 i 9 febrer de 2013).

Els treballs que l'estudiant hagi de presentar per escrit han de ser originals i propis. Plagiar en un treball fet a casa o copiar en un examen comporta una qualificació de zero i/o l'obertura d'un expedient disciplinari. La cita literal de textos s'ha de fer sempre entre cometes i/o cursiva, indicant a continuació la font de la informació. A més, en l'apartat de bibliografia es faran constar totes les fonts utilitzades, webs incloses.

Està prohibida la utilització de telèfons mòbils en el transcurs de la classe.

6. Bibliografia i recursos didàctics

- Bibliografia bàsica

- SILVA SÁNCHEZ, JESÚS-MARÍA (dir.) (2011) Lecciones de Derecho Penal. Parte Especial, 3ª ed., Barcelona, Atelier.

- Bibliografia complementària

- BAJO FERNÁNDEZ, M. (coord.) (1998), Compendio de Derecho penal. Parte Especial. Vol. II, Madrid, Centro de Estudios Ramón Areces.
- BAJO FERNÁNDEZ, M. (dir.) i d'altres (2003) Compendio de Derecho penal. Parte Especial. Vol. I, 1ª ed., Madrid, Centro de Estudios Ramón Areces.
- COBO DEL ROSAL, M. i d'altres (2000) Compendio de derecho penal español. Parte especial, 1ª ed., Barcelona, Marcial Pons.
- CORCOY BIDASOLO, M. (dir.) (2004) Manual práctico de Derecho penal, Parte especial, 2ª ed., Valencia, Marcial Pons.
- Díez RIPOLLÉS, J.L.; GRACIA MARTÍN, L. (1997) Comentarios al Código penal. Parte especial I. Valencia, Tirant lo Blanch.
- Díez RIPOLLÉS, J.L.; GRACIA MARTÍN, L. (2004) Comentarios al Código penal. Parte especial II. Valencia, Tirant lo Blanch.
- MUÑOZ CONDE, F. (2007), Derecho Penal. Parte especial, 16ª ed. rev. Valencia, Tirant lo Blanch.
- QUERALT JIMÉNEZ, J.J. (2008) Derecho penal español. Parte especial. 5ª ed. rev. Barcelona, Atelier.
- QUINTERO OLIVARES, G. i d'altres (2007) Comentarios a la parte especial del derecho penal, 6ª ed., rev. Pamplona, Aranzadi.
- RODRÍGUEZ MOURULLO, G. (dir.) (1997) Comentarios al Código penal. Madrid, Civitas.
- VIVES ANTÓN, T.S. i d'altres (2004) Derecho penal. Parte Especial. Valencia, Tirant lo Blanch.

- Recursos didàctics

www.iustel.com (anar a “Base de conocimiento jurídico, i allà als blocs temàtics 14 i 15, Dret penal, Part General i Especial, respectivament)

www.criminologos.net (amb un enllaç a diverses fonts estadístiques en relació amb el delicte i el sistema penitenciari)

<http://criminet.ugr.es/recpc/> (lloc de la “Revista Electrónica de Ciencia Penal y Criminología”)

<http://www.ub.es/dpena> (Departament de Dret Penal de la Universitat de Barcelona. Actualitat jurisprudencial i legislativa)

www.indret.com

En l'apartat “Recursos” de la pàgina web de l'àrea de Dret Penal <http://www.upf.edu/dret/penal/index.htm> l'alumne trobarà una llista de les publicacions més importants en l'àmbit del Dret penal, resultant especialment rellevants:

- Anuario de Derecho Penal y Ciencias Penales. Madrid, Ministerio de Justicia.
- Revista Electrónica de Ciencia Penal y Criminología.
- Revista de Derecho penal y Criminología. Universidad Nacional de Educación a Distancia. Madrid.

7. Metodologia

La metodologia d'aquesta assignatura combina les activitats presencials (realitzades dins de l'aula) amb activitats que l'estudiant haurà de realitzar fora de l'aula, bé de forma dirigida, bé de manera autònoma. Les activitats planificades en aquesta assignatura són:

- Presencials (a l'aula): classes magistrals bidireccionals i seminaris participatius.
- Autònomes: preparació dels treballs que hauran de presentar-se als seminaris; preparació de l'examen; estudi de l'assignatura.

8. Programació d'activitats

Setmana	Activitat a l'aula agrupament / tipus d'activitat	Activitat fora de l'aula agrupament / tipus d'activitat
Setmana 1	Sessió 1 El sistema de protecció jurídicopenal de la vida humana. Homicidi i assassinat. Sessió 2 Consideració de l'avortament.	- Realitzar les lectures recomanades.
Setmana 2	Sessions 3 i 4. El sistema de protecció de la salut. Lesions. Tipus bàsic. Subtipus agreujants i atenuants.	- Realitzar les lectures recomanades.
Setmana 3	Sessions 5 i 6. Violència Masclista. L'aplicació de la violència contra la dona als Jutjats. L'aplicació judicial dels delictes.	- Realitzar les lectures recomanades. - Preparació del seminari 1.

Setmana 4	Sessions 7 i 8. Delictes contra la llibertat. Delictes contra la llibertat sexual. Seminari 1. L'estudiant ha d'explicar com es descobreix un delicte i els principals mitjans de investigació policials i judicials	- Realitzar les lectures recomanades. - Preparació del seminari 2 .
Setmana 5	Sessions 9 i 10. El sistema de protecció del patrimoni. Furt i Robatori. Estafa i apropiació indeguda. Seminari 2. L'estudiant ha d'identificar si es dóna la prova suficient per considerar acreditat un delicte en la seva aplicació judicial.	- Realitzar les lectures recomanades. - Preparació del seminari 3.
Setmana 6	Sessions 11 i 12. Extorsió. Usurpació. Insolvència punible. Danys. Receptació i blanqueig de capitals. Delictes relatius al medi ambient. Seminari 3. L'estudiant ha de lliurar un treball individual on reculli la jurisprudència contradictòria sobre un delicte i fonamenti la seva posició.	- Realitzar les lectures recomanades. - Preparació del seminari 4
Setmana 7	Sessió 13. Delictes contra la seguretat col·lectiva: tràfic de drogues i seguretat vial. Seminari 4. Es recollirà un treball individual de redacció d'un informe d'assessorament al jutge penal.	- Realitzar les lectures recomanades. - Preparació del seminari 5.
Setmana 8	Sessió 14. Falsedats. Delictes contra l'administració pública. Seminari 5. Es recollirà un treball individual de resum dels principals problemes pràctics que es troben en la persecució dels delictes, després de entrevistar un Jutge/Fiscal o Policia.	- Realitzar les lectures recomanades.
Setmana 9	Sessió 15. Delictes contra l'administració de Justícia.	- Realitzar les lectures recomanades.
Setmana 10	Sessió 16. Delictes contra l'ordre públic: atemptats, desordres públics, terrorisme.	- Estudi per a l'examen final.

Hores de treball de l'estudiant: total: 150 hores

Presencials: 30 hores (20 magistrals/10 seminaris)

No presencials: 120 hores, que es desglossen aproximadament en:

- Lectures recomanades a cada seminari: 35 hores i preparació seminaris 1 i 2: 10 hores
- Elaboració de 3 treballs:
 - Primer: Identificar jurisprudència contradictòria sobre un delictes i fonamentar una determinada posició: 10 hores
 - Segon: Elaborar un informe d'assessorament al jutge penal: 10 hores
 - Tercer: Treball individual de resum dels principals problemes pràctics en relació amb la persecució dels delictes, i entrevista amb Jutge/Fiscal o Policia: 10 hores

Total elaboració 3 treballs: 30 hores

Estudi individual (estudi de l'assignatura i preparació de l'examen final): 45 hores.